

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**2025 YILI
ŞANLIURFA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Aralık 2025

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ŞEKİLLER	3
SUNUŞ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
I) GENEL BİLGİLER	5
A. MİSYON VE VİZYON	6
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	7
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	12
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	12
2. Teşkilat Yapısı	14
3. Fiziksel Yapı	15
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	17
5. İnsan Kaynakları	18
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	20
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	20
A. SUNULAN HİZMETLER	21
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	213
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	214
3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	38
4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	39
5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	37
6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	43
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	47
8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	458
B. MALİ BİLGİLER	49
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	48
2. Mali Denetim Sonuçları	48
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	49
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	52
V) EK TABLOLAR	54

TABLolar

Tablo 1	Bina Varlığı	16
Tablo 2	Araç Durumu	17
Tablo 3	Teknolojik Kaynaklar	18
Tablo 4	Persoelin hizmet Sınıfına göre dağılımı	19
Tablo 5	Şanlıurfa Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları	22
Tablo 6	Konularına Göre Denetim Sayıları	22
Tablo 7	Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı	27
Tablo 8	Organik Bitkisel Üretim Verileri	27
Tablo9	Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı	30
Tablo 10	2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri	30
Tablo 11	Şanlıurfa İli Hayvan Varlığı	31
Tablo 12	Şanlıurfa İli Hayvan sayıları	31
Tablo 13	Şanlıurfa İli Hayvancılık Destekleme Miktarları	32
Tablo 14	Arıcılığın Mevcut Durumu	32
Tablo 15	Yürütölmekte olan projeler	32
Tablo 16	Aşılama Oranları	33
Tablo 17	İlimizde Yer Alan Hayvan Hastane sayıları ve Tıbbı ürün satış yerleri	34
Tablo 18	Atçılık işlemleri	36
Tablo 19	Kanatlı İşletme Sayı ve Kapasiteleri	37
Tablo 20	ŞANLIURFA İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı	44
Tablo 21	İlimizdeki Tarım Sigortaları Verileri	46
Tablo 22	İlimiz 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu	48
Tablo 23	Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım	55
Tablo 24	Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım	59
Tablo 25	Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı	60
Tablo 26	Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı	62

ŞEKLLER

Şekil 1	Şanlıurfa İli Siyasi Haritası	15
Şekil 2	At Sayıları ve Yüzdeleri	34
Şekil 3	İlçelere Göre at sayıları	34

SUNUŞ

Şanlıurfa ilimiz, "Tarihin Sıfır Noktası" Göbeklitepe'den miras kalan derin tarım kültürü, GAP projesiyle hayat bulan bereketli ovaları ve Türkiye'nin bitkisel üretimindeki öncü rolüyle stratejik bir öneme sahiptir. İlimiz, yüz ölçümünün büyük bir kısmını oluşturan verimli tarım arazileri, pamuk üretimindeki liderliği, Antep fıstığı varlığı ve geniş küçükbaş hayvan popülasyonu ile ülke ekonomisi için katma değere dönüştürülmeye açık en değerli cevherimiz durumundadır.

Mezopotamya'nın kalbinde yer alan Şanlıurfa için tarımsal faaliyet coğrafi konumun, iklimin ve ekolojik yapının getirdiği bir zorunluluk, aynı zamanda en büyük zenginliktir. Bu durum tarımı, ilimizin sosyal ve ekonomik dokusunun ana bileşeni haline getirmiştir. Şanlıurfa'da tarım ve hayvancılık sadece bir üretim faaliyeti değil; günlük yaşamın, sanayinin, iş gücünün ve finansın ortak paydada buluştuğu lokomotif bir sektördür.

"Türkiye Yüzyılı" vizyonu ve "Geleceğimiz Ortak" yaklaşımıyla; Mezopotamya'nın bereketini korumak, bitkisel üretimde pamuğun beyazını, hayvansal üretimde yetiştiricimizin emeğini katma değere dönüştürmek en büyük heyecanımızdır. Üniversitelerimizle bilimsel tabanlı, yerel yönetimlerimizle ise güçlü bir iş birliği içerisinde hedeflerimize yürüyoruz.

Üretim planlaması ve su merkezli yaklaşımlarımızla; sürdürülebilirlik, verimlilik ve kayıtlılık ilkeleri ışığında ilimiz ve ülkemiz tarımına katkı sunmaya devam edeceğiz. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN liderliğinde, Sayın Bakanımız İbrahim YUMAKLI ve Sayın Valimiz Hasan ŞILDAK'ın destekleriyle; planlı, dirençli ve gelişime açık bir tarım sektörü oluşturarak kırsal alanlarımızın refah seviyesini yükselteceğiz.

Müdürlüğümüzün tüm birimleriyle büyük bir titizlik ve gayretle yürüttüğü çalışmaları kapsayan 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nu kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Mehmet Salih SÖĞÜT
Şanlıurfa Tarım ve Orman
İl Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz:

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz:

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz:

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım

olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,

b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,

c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleşebilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,

ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,

d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,

e) Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,

f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,

g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. merkezleri yönetmek; özel sektöre kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,

j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek

k) Özel sektörece kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,

l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,

m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,

o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makinaları, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldırarak, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda

işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımı için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083

sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

Şekil 1: Şanlıurfa İli Siyasi Haritası

http://cografyaharita.com/turkiye_mulki_idare_haritalari2.html

Nüfus: (TÜİK - 6 Şubat 2025 Verisi): 2.237.745 kişi

Yüzölçümü: 19.451 km² (19.451.000 dekar)

- Orman Alanı (TÜİK): 148.500 dekar (Yüzölçümünün yaklaşık %0,77'si)
- Toplam Tarım Alanı (TÜİK): 11.233.585 dekar (Yüzölçümünün %57,7'si)
- Çayır-Mera Alanı (TÜİK): 882.920 dekar (Yüzölçümünün yaklaşık %4,5'i)
- Sulamaya Açılan Alan (DSİ - 2025 Sezonu Planlanan): 3.600.000 dekar

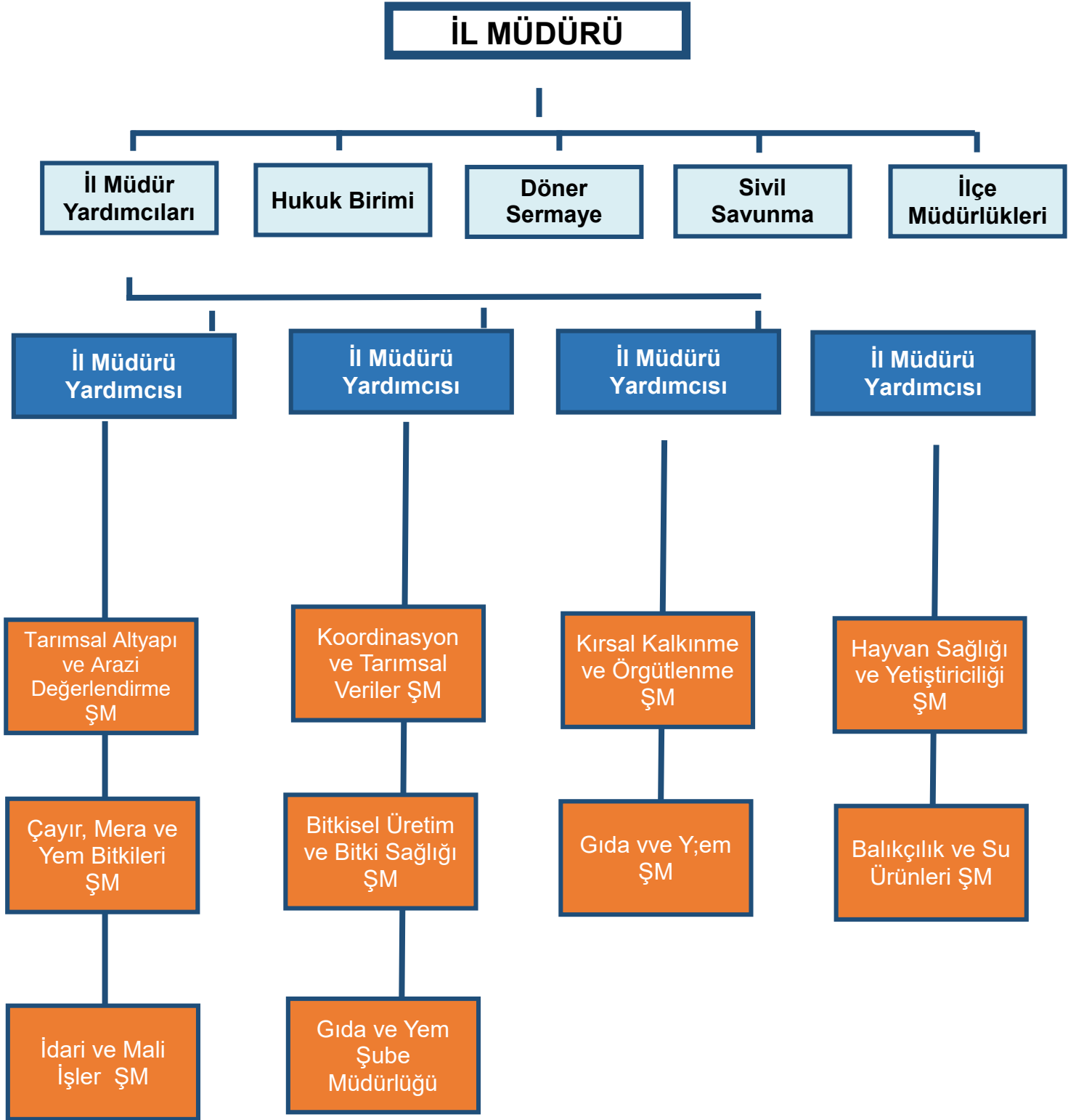
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla: (TÜİK 2024 Verisi - Kişi Başı): 188.144 TL

Tarımsal Hâsıla (Türkiye Toplam Tarım Alanı Payı): Türkiye'deki toplam tarım alanının %4,7'sine sahiptir (Konya ve Ankara'dan sonra 3. sıradadır).

İhracat (TÜİK - 2025 Ocak Ayı): 38.176.000 Dolar

Tarımsal İhracat (TÜİK): Şanlıurfa; pamuk, Antep fıstığı ve mercimek üretiminde Türkiye'de 1. sırada yer alarak tarımsal ihracatın ana kalemlerini oluşturmaktadır.

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 3 ilçelerde 12 adet olmak üzere toplam 15 adet hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, yemekhane, kafeterya, spor tesisi, berber/kuaför, lojman, çocuk kulübü, kreş ve gündüz bakımevinden oluşan 3 adet sosyal tesise sahiptir.

Tablo 1: Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Ana Hizmet Binası	1,943,6	2010	Hazine
	Lojman	95	2010	(6 Adet) Hazine
	Misafirhane	1	2010	Hazine
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası	12		
	Lojman	57		
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
	Eğitim Tesisi	1		
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar (Tablo 8) içerisinde verilmektedir.

İl Müdürlüğümüzün merkezde 34 ilçelerde 57 adet olmak üzere toplam 91 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü		22	12		34
İlçeler Toplam *		17	40		57
Genel Toplam					91

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 9) içerisinde verilmektedir.

MODEL YILI:1975-2011-2009-2015-2013-2007-2004-2016-2015-2012-2023-2000-2025

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	333		
Dizüstü Bilgisayar	107		
Tablet Bilgisayar	8		
Yazıcı	243		
Faks	2		
Fotokopi Makinesi	11		
Projeksiyon Cihazı	5		
Tarayıcı	9		
Telefon	160		
Modem	1		
Fotoğraf Makinesi	8		
Kamera	2		
Video	6		
Yazılım Lisansı			
.....			

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 10) içerisinde verilmektedir.

5. İnsan Kaynakları

İl genelinde 700 kişi memur 124 kişi işçi ve 77 Kişi 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

ÜN VAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1		1
İl Müdür Yardımcısı	3		3
Şube Müdürü	2		2
İlçe Müdürü		7	7
AVH	3		3
GİH	13	12	25
THS	215	252	467
SHS	42	146	188
YHS	7	7	14
4/B Sözleşmeli	10	67	77
İşçi	69	52	121
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	2	1	3
Toplam	367	544	911

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 11) içerisinde verilmektedir.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde) 15 risk mevcut olup 13 riskte iyileştirme yapılmıştır. 2 risk devam etmektedir. 2 sürecimiz mevcuttur.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden tümüne uyum sağlanmıştır. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.
- İl Müdürlüğümüzde 2025 Yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda 5 tespit yer almaktadır. Söz konusu tespitler için yapılacak faaliyetler denetim birimine bildirilmiştir.
- İç kontrol sistemi hakkında eğitim verilmemiştir.
- İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

1.1. Gıda Denetim ve Denetçi Sayıları

2025 yılı içerisinde 1.824 adet gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler üreten iş yerlerine 93 kontrol görevlisi tarafından 3.766 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 8.493 adet gıda satış ve toplu tüketim yeri gıda işletmelerine 15.932 denetim gerçekleştirilmiştir. İlimizde 2025 yılı içerisinde 10.945 adet gıda ve yem işletmesine toplam 20.163 denetim yapılmıştır.

Gıda denetim çalışmaları 31'i il merkezinde olmak üzere toplamda 93 kontrol görevlisince yürütülmekte olup, il genelinde kontrol görevlisi sayısı 160'dır.

1.2. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 10.945 işletme bulunmakta olup işletmelerin dağılımları aşağıdadır.

Tablo 5: Şanlıurfa Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İLÇELER	Satış tüketim İşletme Sayıları	Yem işletme sayıları	Üretim işletme sayıları	Diğer işletmeler	Toplam işletme sayıları
Merkez ilçeler (Eyyübiye, Haliliye, Karaköprü)	4.945	159	1.234	190	6.528
Diğer ilçeler	3.548	148	590	131	4.417
TOPLAM	8.493	307	1.824	321	10.945

1.3. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 20.163 denetim hizmeti yürütülmüştür.

Tablo 6: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	902
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	259
CİMER	84
Rutin Denetim	14.130
İthalat/İhracat Denetimi	43
İzlenebilirlik Denetimi	7
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	785
Takip Denetimi	390
Yem Denetimi(rutin)	356
Diğer	3.207

1.4. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından yapılan denetimler sırasında 450 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 399 adedi uygun, 45 adedi ise uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

1.5. İdari Para Cezaları

İlimiz genelinde 2024 yılı içerisinde yapılan denetim ve numune sonuçlarına göre; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. ve 41. Maddeleri gereği 27.299.322 TL değerinde 535 adet İdari Para Cezası uygulanmıştır. İdari Para Cezalarının 8 adedi Taklit ve Tağşişten uygulanmıştır.

1.6. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 17 adet ithalat işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda toplam 784.752 kg ürün ithal edilmiştir.

Yine ilimizde 2025 yılı içerisinde 118 adet ihracat sağlık sertifikası düzenlenmiş olup toplam 4.268.332 kg ürün ihraç edilmiştir.

1.7. Tütün ve Alkol Verileri

İl genelinde tütün ve alkol satan iş yerlerine toplam 78 belge düzenlenmiştir.

Tablo 7: Tütün ve Alkol İşlem Dağılımı

İl Genelinde Tütün Ve Alkol Satan İş Yerleri	Verilen Belge Sayısı
Perakende alkollü içki satıcısı	7
Perakende tütün satıcısı	59
Nargilelik tütün mamulü sunum uygunluk belgesi	8
Alkollü içki toptan satıcısı	-
Etil alkol ve metanol toptan satıcısı	-
Tütün mamulü toptan satıcısı	1
Açık içki satıcısı	3
Toplam	78

1.8. Taklit Tağşişten Yayınlanan İşletme Sayısı

2025 yılında 3 işletmemiz taklit-tağşişten dolayı Kamuoyu Duyuru Sayfasında yayınlanmıştır.

1.9. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

İlimizde 2025 yılı içerisinde 17 okulda 1.280 öğrenciye gıda güvenilirliği ve gıda israfı konusunda eğitim verilmiştir.

1.10. Diğer Faaliyetler

İl Müdürlüğümüzce kontrol iş ve işlemlerinde görev alacak 60 personele Kontrol Görevlisi Kursu verilmiştir.

Okullarda gıda güvenliğine yönelik uygulamaları geliştirmek hedefi doğrultusunda İl Müdürlüğümüzce ilk ve orta öğretim öğrencilerine yönelik olarak gıda güvenilirliği, gıda kayıpları ve israf konularında eğitimler verilmektedir.

Üreticiden, son tüketiciye kadar geçen süreçte ekmeğin sağlıklı ortamda üretilmesi ve üreticilere yasal sorumluluklarının anlatılması amacıyla İl Müdürlüğümüz ile Şanlıurfa Fırıncılar Odası işbirliğinde Şanlıurfa'da ekmek üreten gıda işletmelerinde çalışan fırıncılar için temel gıda hijyen eğitimi düzenlendi.

Balıklığöl çevresinde bulunan ve turizm amaçlı faaliyet gösteren Gıda Satış ve Toplu Tüketim İşletmelerinde çalışanlara yönelik gıda hijyeni, gıda güvenliği, masa düzeni, etiketleme ve izlenebilirlik konularında 432 işletmenin 1.555 çalışanı ve işyeri sahibine eğitim verilerek, katılım belgesi düzenlenmiştir.

Toplamda ilimizde 2.370 fırın ve gıda satış-toplu tüketim işletmesi çalışanlarına eğitimler verilerek hijyen belgesi düzenlenmiştir.

Ayrıca Valiliğimiz ve İl Müdürlüğümüz iş birliğinde; Balıklığöl Meşarkiye caddesinde kasap faaliyetinde bulunan 42 işletmenin fiziki şartlarının düzeltilmesi ve 171 gıda satış işletmelerinde açıkta satılmakta olan ürünlerin kapalı bir şekilde muhafaza edilip, satışa sunulması ile ilgili çalışmalar yapıp sonuçlandırılmıştır.

Cezaevinde 200 kişiye gıda hijyeni, gıda, beslenme ve tüketici bilinci konularında eğitimler verilmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

Bitkisel Üretim Verileri ve Bitkisel Üretimde Öne Çıkan Ürünler

Şanlıurfa 12.7 milyon hektar tarım alanı ile Türkiye tarım alanının % 4,5'ine sahip ve sıralama olarak Türkiye'de 3. Sırada yer almaktadır.

12.7 Milyon Hektar Tarım Arazisinin;

% 25'inde BUĞDAY

% 15'inde PAMUK

% 18'inde ANTEPFISTIĞI

% 8'inde MERCİMEK

% 12'inde ARPA üretimi yapılmaktadır

TARLA BİTKİLERİ

İlde tarımı yapılan Tarla bitkileri ürünlerinden;

Pamuk ve Mercimek'te Ülke üretiminde 1. Sırada,

Buğday, Arpa ve Dane Mısır da Ülke üretiminde 3. Sırada yer almaktadır

Şanlıurfa İli Tarla Bitkileri Verileri

Ürün	2024		2025	
	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)
Pamuk	196.080	922.012	150.000	720.000
Buğday	339.117	1.505.887	380.000	1.850.000
Mercimek	118.789	177.009	115.000	85.000
Arpa	149.747	410.361	150.000	200.000
Dane Mısır	105.952	898.766	140.000	1.400.000

BAHÇE BİTKİLERİ

İlde tarımı yapılan Bahçe bitkileri ürünlerinden;

Antepfıstığına Ülke üretiminde 1. Sırada yer almaktadır.

Şanlıurfa İli Bahçe Bitkileri Verileri

Ürün	2024		2025	
	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)
Antepfıstığı	220.070	180.067	230.000	50.000
Badem	13.640	17.443	13.600	24.000
Zeytin	15.296	18.427	15.300	15.000

SEBZE ÜRETİMİ

İlimizde birçok yazlık ve kışlık sebze açıkta ve örtü altında olmak üzere yetiştirilmektedir.

Şanlıurfa İli Sebze Üretimi

Ürünler	2024		2025	
	Alan (da)	Üretim (Ton)	Alan (da)	Üretim (Ton)
Biber	20.574	64.892	22.000	
Domates	66.990	394.566	89.000	
Patlıcan	5440	26.970	8.750	
Hıyar	2.533	6.668	3.560	
Soğan	10.595	29.926	11.250	
Sarımsak	2.787	3.326	2.600	
Bamya	179	110	185	
Marul	491	739	520	

Maydanoz	119	36	125	
Nane	283	127	290	
Bakla	17	14	19	
Fasülye	119	131	125	
Acur	1.995	3.435	2.000	
Karpuz	20.676	69.926	24.500	
Kavun	5.700	13.338	6.200	

Bitkisel üretim desteklemeleri

İlimiz, Ülkemizdeki Tarımsal Desteklemelerden aldığı pay % 21 ile 1. sırada yer almaktadır.

Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı

Destekleme Adı	İşletme Sayısı	Destekleme Alanı (da)	Destekleme Tutarı (TL.)
Mgd	61409	6.928.571	1.675.727.257,60 TL
Yağlı Tohumlu Bitkiler Desteklemesi	22179	1.727.375	1.325.149.847,03 TL
Zeytin Yağı Desteklemesi	1	20	1.365,00 TL
Hububat Baklagil Desteklemesi	38580	3.891.729	2.994.498.746,22 TL
Yem Bitkileri Desteklemesi	165	18.997	3.736.962,34 TL
İyi Tarım Uygulamaları Desteklemesi	566	128.178	10.969.197,18 TL
Organik Tarım Uygulamaları Desteklemeleri	168	27.224	3.009.282,95 TL
Sertifikalı Tohum Üretimi Desteği	11	0	4.861.240,00 TL
Sertifikalı Tohum Kullanımı Desteği	14286	1.956.214	133.383.392,11 TL
Sertifikalı Fidan Kullanımı Desteği	20	1.185	1.185.385,00 TL
Lisanslı Depo Desteği	786	0	4.797.220,53 TL
Toplam			6.157.319.895,96 TL

Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

İlimizde, toplam tarım alanının % 1.s'i olan 12.900 hektarda 380 üretici ile, 43 ayrı türde, 52.000 ton organik bitkisel üretim yapılmaktadır.

Organik Tarım Faaliyetleri

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Organik Üretiyorum, Organik Pazarlıyorum Projesi kapsamında; ilimizde 2024 yılında toplam 22 çiftçiye organik tarım eğitimleri verilmiş olup, teknik destek sağlanmıştır. Projemiz ilimiz Viranşehir İlçesi Altınbaşak ve Üçgül mahallelerinde yürütülmektedir. Ayrıca projemiz paydaş firma ile protokol imzalanmış olup, üreticilerimizin TR,NOP, EU sertifikaları için kayıtları yapılmıştır.

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, Şanlıurfa İli Suruç İlçesinde Organik Suruç Narı Projesi kapsamında; 2024 yılında 8 üretici ile 136 da alanda çalışma yapılmış olup toplam 8 çiftçiye organik Suruç Narı için KSK hizmet alımı desteği sağlanmıştır. Organik nar üretimi yapan çiftçilerimize toplamda 62,5 litre organik böcek ilacı dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında elde edilen ürün miktarı toplamda 272 ton olarak gerçekleşmiştir.

Şanlıurfa ili genelinde Organik tarım faaliyetinde bulunan işletmelere 46 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Tablo 8: Organik Bitkisel Üretim Verileri

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (ha)	Doğal Toplama Alanı (ha)	Nadas Alanı (ha)	Toplam Alan (ha)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş		4.550	0	0	4.550	16.442
Organik	380	12.900	0	0	8.362	52.344

İyi Tarım Faaliyetleri

İyi Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi, İTÜ Sertifikalı İyi Pamuk Projesi kapsamında ilimizde 6 çiftçiye İyi Tarım Uygulamaları için KSK hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. İyi Tarım Uygulamaları yapan üreticilerimize biyoteknik mücadele desteği sağlanmış, 265 litre yaprak döktürücü (defolyant) üreticilerimizle buluşturulmuştur.

Ayrıca Şanlıurfa İli Hilvan İlçemizde bulunan cezaevinin yazılı talebi üzerine 105 tutuklu mahkuma organik tarım, iyi tarım eğitimi verilmiştir.

Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

Mercimekler Şanlıurfa'dan Türkiye'ye Dağılıyor Projesi

Şanlıurfa yıllar itibari ile değişmekle birlikte 150-250 bin hektar arasında pamuk üretim alanı ile ülkemizin pamuk üretiminin yarısını karşılamaktadır. Etkin kullanılan 200 bin hektar pamuk ekimi öncesi mercimek üretimi yapılması durumunda; ülkemiz mercimekte ithalatçı konumunda ihracatçı konumuna geçebilecektir.

2025 yılında ise 10,4 milyon Bakanlık olmak üzere toplam 14,3 milyon TL bütçe ile %75 hibe ile 221 ton Sertifikalı Kırmızı Mercimek tohumu 15 bin dekar alanda ekilmek üzere 196 çiftçiye dağıtımı yapılmıştır.

Soya Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi

İlimizin sulı tarım yapılan havzalarında özellikle buğday sonrası üretimi yapılan alanlarda soya üretimi yaygınlaştırılarak ; İlimizin ürün deseninin çeşitlendirilmesi, %94 oranında ithal edilen soyanın üretimi artırılarak ülke ihtiyacına katkı sağlamak ve tarımsal üretim planlamasında rotasyon ürünü olarak yer almasını sağlamak hedeflenmiştir.

2025 yılında 2 milyon TL Bakanlık 700 bin TL yerel katkı olmak üzere toplam 2,75 milyon TL bütçe ile %75 hibeli 2.652 dekar alanda ekilmek üzere 32 üreticiye 26,5 ton tohum dağıtımı yapılmıştır.

Çeltik Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi

Siverek Karacadağ bölgesinde doğal şartlarda bölgeye özgü Karacadağ çeltiğinin üretim alanının daralmasını engellemek Çeltik üretiminin sürdürülebilirliğini sağlamak ve atıl arazilerin üretime kazandırmak hedeflenmiştir.

2025 yılında 1,254 milyon TL Bakanlık 530 bin TL yerel katkı olmak üzere toplam 1, 78 milyon TL bütçe ile %70 hibeli 1.460 dekar ekilmek üzere 31 ton tohum 18 çiftçiye dağıtımı yapılmıştır. En İyi Pamuk Bizim Pamuk Projesi

Hilvan ilçesinde örnek pamuk üreticilerini İyi Tarım uygulamaları kapsamında üretime kazandırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda 1264 dekar alanda kullanılmak üzere 6 üreticiye 184.580 TL bütçeli Sertifikasyon yardımı ve 265 litre Pamuk koza açtırıcı dağıtımı yapılmıştır.

Organik Suruç Narı Projesi

Suruç ilçesinde hem yerel hem de Avrupa nezdinde coğrafi işaret alan Suruç Narı ürününde ayrı bir standart getirilmesi, üretim alanlarının azami ölçüde korunması, çevre ve doğa dostu uygulamaları içeren üretim modeli olan Organik Tarıma üreticilerin kazandırılması ile piyasaya organik ürünlerin arz edilmesi hedeflenmiştir.

Bu proje kapsamında 136 dekar alanda kullanılmak üzere 8 üreticiye 316.575 TL bütçeli Kontrol ve Sertifikasyon yardımı ve 62.5 litre İnsektisit dağıtımı yapılmıştır.

Şanlıurfa'nın Organik Köyü Projesi

Viranşehir ilçesi Altınbaşak ve Üçgül mahallelerinde ilme tarım müteşebbisi ile paydaş bir şekilde yürütülen projede; 22 üretici ile 5046 da alanda üretilen ürünlerin (arpa, buğday, mısır, mercimek ve pamuk) organik olarak piyasaya arz edilmesi ve üreticilerin oluşacak fiyat farkından yararlanması ile organik tarım kapsamında mevcut üretim alanlarının artırılması amaçlanmıştır.

Hasat işçi desteği, proje elemanı, teknik danışman, ürün nakliyesi - 885.000 TL Euro, Nop ve TR (ABD, Avrupa ve Türk) sertifikasyonları için 173,882 TL tutarında destek sağlanmıştır.

Üreticiler TR (Türk), Nop (Birleşik Devletler) ve EU (Avrupa) sertifikasyon sistemlerine kaydedilmiştir.

Üretim için gerekli olan ve organik tarım mevzuatında kullanımına izin verilen tohum, bitki besleme ve zirai mücadele girdileri ise üreticiler tarafından tedarik edilecektir.

İyi tarım uygulamaları ve organik tarım kapsamında yürütülen projeler için bakanlığımızca 1.059,348 TL ödenek tahsis edilmiş ve bu ödeneklerin 527.809,5 TL kısmı projeler kapsamında kullanılmıştır.

Şanlıurfa Organik Soya Üretiyor (İPA) Projesi

Proje Ülkemizde mevcut Organik Soya üretim açığını kapatmak ve özellikle organik hayvancılıkta kullanılan temel girdilerden soya ürün arzını arttırmak proje soya üretiminin topraklara vereceği yarar ve organik uygulamalar ile azami ölçüde topraklarımız ıslah olacaktır. Proje 250 da alanda yürütülecek olup temel girdiler için aşağıda verilen maliyetler bakanlığımıza bildirilmiştir

Girdi	Birimi	Miktarı (ton)	Birim Maliyet	Toplam Bütçe
Organik Gübre	Kg (350 kğ/da)	87,5	10 TL/kg	875.000
Soya Tohumu	Kg	2000	200	400.000
Mikrobiyal Gübre	Kg	20	500	10.000
ÜRETİM MATERYALİ TOPLAMI				1.285.000

Bitki Sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

Süne ile Mücadele kapsamında, 220.000 ha Survey alanında 9.600 litre ilaç ile 57.000 ha ilaçlama çalışması yapılmıştır. Entegre Mücadele kapsamında, 5 türde 2.420 Üretici ile 53 ha alanda çalışmalar yapılmıştır.

Entegre ve Kontrollü Ürün yönetimi(EKÜY) kapsamında Hıyar ve Biberde 20 üretici ile 55.000 da alanda çalışma yapılmıştır.

Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Kapsamında, 22 üretici ile 3 üründe yapılan çalışmalarda 3 adet Tavsiye dışı tespit yapılarak 63.022.98 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.

Biyoteknik Mücadele Kapsamında,

37 ha alanda 2 tuzak ile çalışmalar yapılmıştır.

Akdeniz Meyve sineği ile Nar da 3 tuzak ile zararlı takibi yapılmıştır.

Domates Güvesi ile 6.000 ha alanda 13.000 litre ilaç ile mücadele edilmiştir.

15 ha alanda Zeytin sineği takibi yapılmıştır.

Tarla Faresi ile Mücadele Kapsamında, 9.000 ha Survey alanının 1.400 ha'lık kısmında 700 kg Zehirli Yem ile Kimyasal mücadele yapılmıştır.

Ayrıca 300 TOPLANTI İLE 3.221 ÇİFTÇİYE EĞİTİM VE YAYIM ÇALIŞMALARI YAPILMIŞTIR.

Bitki Karantinası Çalışmaları

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca kayıt altına alınan operatörlere ait bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin kontrolleri yapıldıktan sonra firmaların müracaatı ile bitki pasaportları işlemleri yürütülmüştür.

Hasatta Dane Kaybı ve Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalışmaları

Biçerdöverle hasat işleminin uygun şekilde yapılması için 13 İlçe Müdürlüğümüz ile İl Müdürlüğümüzce oluşturulan ve 24 kişiden oluşan ekip ile kontrol ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür. Çalışmalar kapsamında toplam 3.025 denetim yapılmıştır.

Anız yangınlarının önlenmesi amacıyla ilimiz genelinde Cuma buluşmaları toplantılarında bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bitki Besleme Birimi Çalışmaları

İlimiz genelinde 63 adet gübre bayisi bulunmakta olup, bayii ve üreticilere yönelik 126 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 15 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği kurumlarla iş birliği halinde ilimizde faaliyet gösteren 63 adet gübre bayimizde kamera sistemi mevcut olup, İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) tarafından izlenmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin daha etkili yürütülebilmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politika geliştirilebilmesi ve daha etkin planlama yapılması amacı ile Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı kapsamında 15 adet gübre numunesinin de analiz süreci takibi yapılmıştır. 2024 yılında 29.341,37 ton gübre kullanılmış olup gübreleme ile ilgili bilgilendirmeler satış pazarlama ve tüketici kanallarında yapılmıştır.

Tohumluk Birimi Çalışmaları

İlimiz Sertifikalı tohum üretiminde Türkiye’de 2. Sırada yer almaktadır.

2024 yılında 56 Tohum Üreticisi ile 8 Farklı türde 910.000 ha alanda 290.000 ton Sertifikalı Tohum üretimi yapılmıştır.

2025 yılında 56 Tohum Üreticisi ile 10 Farklı türde 980.000 ha alanda 300.000 ton Sertifikalı Tohum üretimi yapılmıştır.

Sertifikalı Tohum İhracatında 4.300 ton ile Türkiye’nin % 14’ünü karşılamaktadır.

2024 yılında, 16 İhracatçı Firma ile 5 farklı türde 3.900 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

2024 yılında, 15 İhracatçı Firma ile 6 farklı türde 4.300 ton ihracat gerçekleştirilmiştir.

İlimizde, 2025 yılında 2.930 adet sertifikalı tohumluk beyannamesi verilmiş olup 976.882 da alanda 299.967.393 ton Sertifikalı Tohum üretimi yapılmıştır.

Tablo 9: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayii	486	725	71	69
Tohum Üreticisi	63			
Fidan Üreticisi	27	56	7	7
Süs Bitkisi Üreticisi	2	3	2	2
Toplam	578			

Tablo 10: 2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri

Ürün Türü	Beyanname Sayısı (Ad)	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
Adi Fiğ	10	5.248	129.360
Arpa	281	49.240	13.338.926
Biber	1	1	2
Buğday	1.321	688.809	259.736.479
Mercimek	477	132.251	9.243.405
Nohut	56	6.150	767.853
Pamuk	775	93.966	16.748.668
Soya	1	50	0
Yem Bezelyesi	3	108	2.700
Yonca	5	1.059	0
Toplam	2.930	976.882	299.967.393

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

1.1. Hayvan Varlığı

İlimizin gerek mera varlığı gerekse ekilen tarım arazilerinin fazlalığı, ekilen bitki desininin dönem dönem hayvan yemi olarak değerlendirilmesi, 2. Ürün olarak yem bitkilerinin yetiştirilmesi ilimizde yeme ulaşımın daha planlı olması ve geçmişten gelen hayvancılık kültürü büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde ilimizi güçlü kılmaktadır.

Tablo 11. Şanlıurfa İli Hayvan Varlığı

Yıllar	Sığır	Manda	Koyun	Keçi
--------	-------	-------	-------	------

2025	372.417	314	2.811.107	254.471
------	---------	-----	-----------	---------

Büyükbaş hayvancılık bakımından;

İlimiz 372.731 büyükbaş hayvan sayısı ile ülkemizde 12. sıradadır.

İl dışına gönderilen 31 bin büyükbaş hayvan sayısı ile üretim merkezi illerden birisi durumundadır.

Küçükbaş hayvancılık bakımından;

İlimiz 3.065.578 küçükbaş hayvan sayısı ile ülkemizde 3. sıradadır.

Mera hayvancılığı ile göçer hayvan sayıları ile bu sayı artmaktadır. Bölge illerine meraları ile üretimde ev sahipliği yapmaktadır.

1.2. İşletme Sayıları

Tarım ve hayvancılık faaliyetleri ilin ekonomisinde önemli bir yer tutmakta olup, sosyal yapı içerisinde önemli bir unsurdur.

Tablo 12. Şanlıurfa İli Hayvan sayıları

	Sayısal veri
Büyükbaş işletme (Türkvat)	17.402
Küçükbaş işletme (Türkvat)	8.561
Diğer	1.669
Hayvancılık	24.280

2024 Yılında 9.995 işletmede 1. ve 2. Dönem olmak üzere 44.828 buzağı için 74.084.405,00 TL ödeme yapılmıştır.

Hayvancılık destekleme işlemleri (Besilik erkek sığır desteği, kuzu-oğlak desteği, çoban desteği, Çiğ süt desteği, Arılı kovan desteği vb.): Hayvancılığı geliştirmek ve üreticiyi desteklemek için çeşitli mali destek programları uygulanmaktadır.

Bu programlar kapsamında 2025 yılında yapılan destek ödemeleri aşağıdaki tabloya çıkarılmıştır.

Tablo13. Şanlıurfa İli Hayvancılık Destekleme Miktarları

Destekleme	Hayvan Sayısı	İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Küçükbaş Desteklemesi	599.603	4.460	147.099.500,00

(Sürü Yöneticisi, Kuzu Oğlak)			
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	1.117	17	958.990,50
Süt Desteklemeleri	Litre	İşletme sayısı	Destek Tutarı (TL)
Çiğ Süt Desteği	15.157.843	534	7.564.074,36
Çiğ Süt Analiz Desteği	649.663	10	30.007,83
Arıcılık Desteklemeleri	Kovan Sayısı	İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Arılı Kovan Desteklemesi	166.787	17	958.990,50

Tablo 14.Arıcılığın Mevcut Durumu

Arıcılığın Mevcut Durumu			
Yetiştirici Sayısı		800	
Kadın	105	Erkek	695
Toplam Kovan Sayısı		215.560	
Aktif Kovan	192.635	Pasif kovan	58.925
Birlikler / Üye			
Bal Üreticiler birliği / 253		Şanlıurfa Arı Yetiştiriciler Birliği: 384 /üye	

Tablo 15. Yürütölmekte olan projeler

Şanlıurfa İl Tarım Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları (TL)								
Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önce ki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği	2024 Yılından 2025 Yılına Aktarılan Ödenek	2025 Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme (%)	Nakdi Gerçekleşme (%)
Koyun ve Keçi Yetiştiricileri İçin Yemlik Destekleme ve Eğitim Projesi	2025	1.000.000	0	750.000 Devlet katkılı 250.000 Üretici Katkılı	0	750.000	%100	%100

Tablo 5.Aşılama Oranları

Aşı Grubu	Program (Yıllık)	Güncel Aşılama Bilgisi (Yıllık)	% (Yıllık)
Şap	608.680	575.329	%94,48
Koyun Keçi Çiçek	1.930.750	1.461.398	%75,69

Koyun Keçi Veba	1.013.540	1.079.942	%112,84
Koyun Keçi Brusellozu	506.770	500,425	%98,75
Kuduz	9.100	8.961	%98,47
Sığır Brusellozu	194.990	100.322	%51,45
TOPLAM	4.260.170	3.683.468	

1.3. Ev Hayvanı Satış Yeri Ruhsatlandırma ve Denetim İşlemleri

İlimizde 13 adet çalışma izni almış ev hayvanı satış yeri (petshop) bulunmaktadır.

İlimizde 2025 yılı içerisinde 990 kedi ve 1168 köpek olmak üzere toplam 2158 adet, toplamda ise 8231 hayvana mikrochip uygulaması ile kimliklendirme işlemi yapılmıştır.

1.4. Küpeleme Faaliyetleri

Büyükbaş ve küçükbaş hayvanları kayıt altına alarak kontrol takip için 2025 yılında 201.837 büyükbaş, 1.075.428 küçükbaş hayvan küpelenerek kayıt altına alınmıştır. Büyük baş hayvanlarda Yeni doğan buzağılarda yetki devri yapılarak Şanlıurfa Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından 45.432 buzağı küpelenerek kayıt altına alınmıştır.

Suni tohumlama 2025 yılı resmi olarak 97 suni tohumlama yapılmıştır. Genelde simental ırkı kullanılmış ve doğumlar henüz başlamamıştır.

1.5. Hayvan Hareketleri ve Yol Kontrolleri

İlimizde uygulanan yol kontrollerinde 357 araç durdurulmuş, bunların taşıdığı 1153 canlı hayvan ve 3 hayvansal ürüne toplam 1.797.793 TL idari para cezası uygulanmıştır.

1.6. Sevk ve Raporlar (Türk vet)

Hayvan hareketlerinde 30.901 büyükbaş, 2.808.646 küçükbaş hayvan olmak üzere 2.839.547 baş hayvan sağlık kontrolleri yapılarak il dışına sevk edilmiştir.

Tablo 6. İlimizde Yer Alan Hayvan Hastane sayıları ve Tıbbi ürün satış yerleri

2025 YILI RUHSATLI VETERİNER KLİNİK SAYISI	238
2025 YILI RUHSATLI VETERİNER ECZA DEPOSU	4

BİYOLOJİK ÜRÜN (AŞI) ÜRETİM TESİSİ	1
HAYVAN HASTANESİ	2
2025 YILINDA RUHSATLANDIRILAN VETERİNER KLİNİK	44
2025 YILINDA ONAYLANAN BİYOLOJİK ÜRÜN İHRCATI	125
2025 YILI KAMU TEMİN İZİNLİ İŞLETME	3
2025 YILI KAPATILAN VETERİNER KLİNİK SAYISI	11
2025 YILI İTS-ATS KAYDI YAPILAN BARINAK SAYISI	5
2025 YILI AŞI NUMUNE ALMA SAYISI	17
2025 YILI TAY TESCİLİ SAYISI	100

2. Halk Elinde Islah ve Yerinde Koruma Projeleri

Halk Elinde Hayvan Islah Projesi kapsamında 3 İvesi ve 2 Zom ırkı koyunu olmak üzere hali hazırda 5 projede 132 yetiştirici ve 47,110 baş ile devam edilmektedir. Proje kapsamında 2025 yılında 24.924.400 TL destek ödemesi yapılmıştır.

Hayvan Gen Kaynaklarının Korunması Projesi kapsamında Suruç Koyunu 11 yetiştirici 803 baş hayvan ile devam edilmektedir. Proje kapsamında 321.200 TL destek ödemesi yapılmıştır

Güney doğu Anadolu kırmızısı (Büyükbaş) : Halk elinde ıslah projesi kapsamında 2024 yılında toplam 37 işletme 931 hayvan için 2.077.50 TL ödeme yapılmıştır.

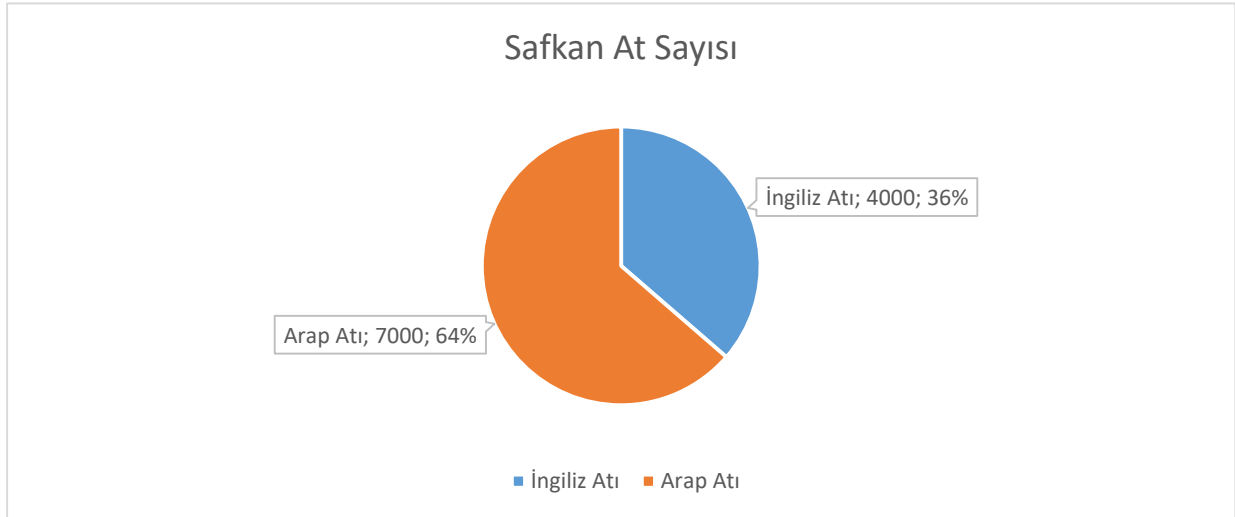
Ari ve Onaylı Süt Çiftliği İşletmeleri Kayıt, Denetim Çalışmaları hakkında bilgi verilecektir.

3. Atçılık Birimi

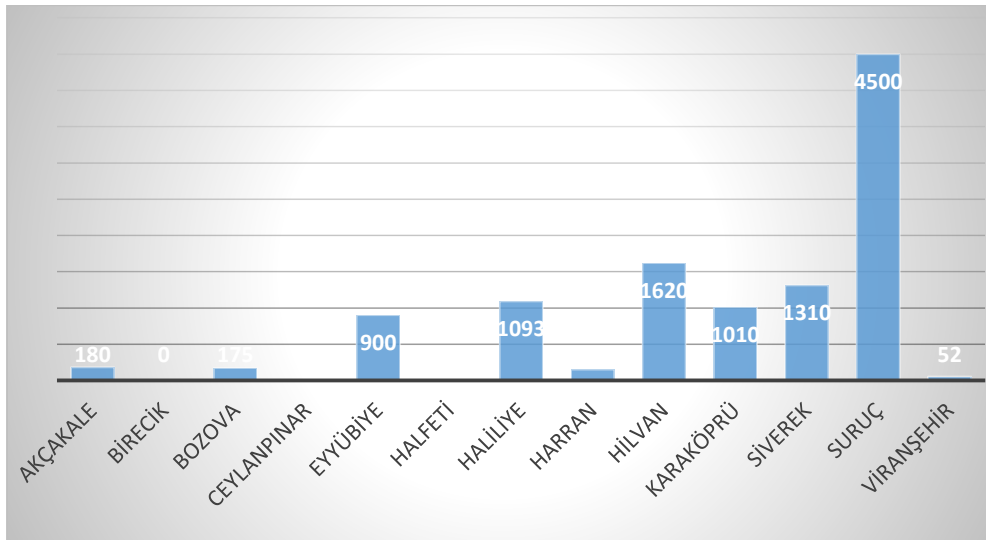
3.1. Safkan Arap-İngiliz Atı Soy Kütüğü İş ve İşlemleri

İlimizde soy kütüğüne kayıtlı yaklaşık 11.000 adet safkan at bulunmakta olup 7.000

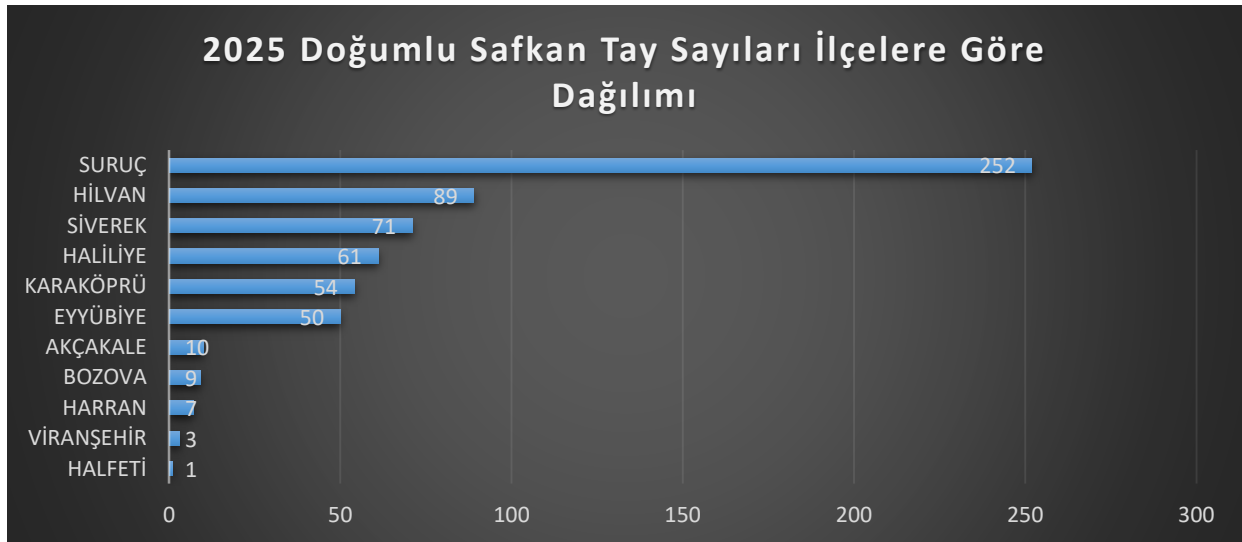
safkan Arap ve 4.000 safkan İngiliz atından oluşmaktadır.

Şekil 2. At Sayıları ve Yüzdeleri

Şekil 3. İlçelere Göre At Sayıları

Şekil 4.2025 Doğumlu İlçelere göre Tay Sayıları

Birimimizce safkan atlara yönelik her yıl doğan tayların tescil işlemleri, pedigrilerin düzenlenmesi, damızlık belgeleri ve damızlık vize işlemi çalışmaları yürütülmektedir.

Tablo 7. Atçılık işlemleri

ATÇILIK İŞLEMLERİ (2025 Yılı)	SAYISI (ADET)
TAY TESCİL MÜRACAATI	607
EŞKAL VE KAN ALIMI TAMAMLANMIŞ TAY	573
KOMİSYON KARARI ALINIP GÖNDERİLEN TAY	544
DAMIZLIK AT VİZE İŞLEMLERİ	1044
YENİ DAMIZLIK BELGESİ	113
DAMIZLIK KAN SONUCU	735
YARIŞ ATI SATIŞI	0
CEZALI TAY TESCİLİ	5
ÖLEN AT SAYISI	99
KAYIP PEDİGRİ İŞLEMLERİ	15
İHRACATI YAPILAN YARIŞ ATI SAYISI	53
MİKROÇİP YENİLENMESİ	8
DON VE EŞGAL DÜZELTME	2
2025 YILI TOHUMLAMA (AŞIM) SAYISI	854

Tablo 19 Kanatlı İşletme Sayı ve Kapasiteleri

İlçe	Aktif İşletme Sayısı	Kapalı- pasif işletme sayısı	Canlı sayısı	Kapasite
Akçakale	1	0	20.000	219.840
Birecik	0	5	0	1.550
Bozova	1	7	42.487	62.450
Ceylanpınar	0	2	950	1.000
Eyyübiye	2	15	6.175	19.490
Halfeti	1	7	12.250	51.150
Haliliye	3	6	236.680	363.580
Hilvan	0	6	0	3.560

Karaköprü	1	8	50.000	9.700
Siverek	0	11	0	5.100
Suruç	1	3	10.000	13.500
Viranşehir	1	15	600	12750
Genel Toplam	11	85	334.142	763.670

2025 Yılı UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı) Çalışmaları kapsamında Şanlıurfa ilimizde 147 adet numune alınarak gerekli laboratuvarlara gönderilmiştir. Alınan numuneler; 90 büyükbaş 16 küçükbaş 5 kanatlı 15 bal ve 21balık numunesi alınmış olup gerekli laboratuvarlara gönderilmiştir.

Süt ve Süt Ürünleri : Irak, A.B.D., Mouritius, Suudi Arabistan, Suriye, Bae Ülkelerine 1.787.000 Kg İhracatı gerçekleştirildi.

Safkan Arap Atı: Irak ülkesine 40 adet İhracatı gerçekleştirildi.

Kedi Köpek A.B.D., Azerbaycan, KKTC, Almanya ülkelerine 8 adet

Balık (Alabalık) Gürcistan ülkesine 65.826 Kg İhracatı gerçekleştirildi.

Balık Yumurtası : Sırbistan ülkesine 1400 Kg İhracatı gerçekleştirildi.

Saman: KKTC Ülkesine 719.750 Kg İhracatı gerçekleştirildi.

Tavuk Ürünleri : Suriye 93.936 Kg ihracatı gerçekleştirildi.

Brezilya ve Uruguay ülkelerinden 54.931adet Besi , 12.125 adet Damızlık Düve ithalatı gerçekleştirildi.

- Serbest Veteriner Hekim Muayenehane Açılış ve Denetim İşlemleri hakkında bilgi verilecektir.
- Yıl içerisinde Şube Müdürlüğünün yapmış olduğu diğer hizmetlere ilişkin açıklamalar konu bazında bu başlık altında yazılacaktır.

Şanlıurfa ilimizde 16 adet akrep tesis işletmesi bulunup bunların 8 tanesi aktif olup geriye kalan 8 tanesi kurulum aşamasındadır.

2025 yılı itibari ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı Şube Yetiştiriciliği Tarafından 265 adet nakliyecisi tip-1 belgesi 203 adet ise sürücü bakıcı belgesi verilmiştir.

2025 Yılında Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğümüzce çiftçilere verilen eğitimler sonucu 468 adet belge verilmiştir

4. Kesimhane Birimi

Kesimhaneler	Adet (Sayı)
Kesimhane İşletme Sayısı	5
Onaylı Kesimhane	4
Küçük Kapasiteli Onaylı Kesimhane	1
İşletme Sayısı	3
Deney Hayvanları Üretim Faaliyetleri	3
Hayvansal Yan Ürün İşleyen İşletme Faaliyetleri	
Hayvansal Yan Ürün İşleyen İşletme Sayısı	4
Biyogaz Tesisi	1
Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici İşleyen Tesis	2
Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici (Solucan Gübresi) Üreten Tesis	1
Satış Yapan İşletme Sayısı Hayvansal Yan Ürün	2

Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

5.1. Toprak koruma kurulu faaliyetleri

2025 yılı içerisinde 7 adet toprak kurulu toplantısı düzenlenmiş ve bu toplantılarda 52 gündem maddesi hakkında karar alınmıştır.

5.2. Organize tarım bölgeleri faaliyetleri

İlimiz merkez Eyyübiye ilçe sınırları içerisinde 1 adet besi organize tarım bölgesi bulunmakta olup, bunla ilgili denetim faaliyetleri yürütülmektedir.

5.3. Büyük ovaların belirlenmesi ve korunması çalışmaları

İlimizde 9 adet büyük ova koruma alanı olarak ilan edilmiş alan bulunmakta olup, bunlar Harran Ovası(248 bin ha), Viranşehir Ovası(130 bin ha), Bozova Ovası(51 bin ha), Ceylanpınar Ovası(48 bin ha), Suruç Ovası(96 bin ha), Halfeti Ovası(22 bin ha), Birecik Ovası(20 bin ha), Yaylak Ovası(39 bin ha), Siverek Ovası(112 bin ha) olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda büyük ovaların revizyon işlemleri başlatılmıştır. Bu kapsamda büyük ova sayımız 12 adete çıkacaktır.

2. 5.4. Atıl tarım arazileri faaliyetleri

İlimizde komisyonlar marifetiyle yapılan incelemede atıl tarım arazisi bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. 5.5. Coğrafi bilgi sistemleri çalışmaları

4. Yazlık ve kışlık ürün ekilişlerini tespit edebilmek adına Sentinel uydu görüntülerini indirip gerekli düzenlemeleri yapıp ilçelere göndermek

5. Yazlık ve kışlık ekilişlerde Desteklemeye tabi alanları belirlemek.

6. İlçelerde uydu analiz çalışması yapan cbs sorumluların çalışmalarını denetlemek ve yardımcı olmak

7. Bakanlık tarafından gönderilen yazlık ve kışlık ekiliş sonuçlarını kontrol etmek gerekli analizleri yapıp bakanlığa geri göndermek

8. Tbs üzerinden tarım dışı alanları düşüp kamu zararı oluşturacak fazla destekleme ödenmesinin önüne geçmek.

9. Tbs üzerinden bakanlık tarafından belirlenen İpis fiziksel bloklarını güncellemek

10. Uydu görüntüleri üzerinden kubüks modülü üzerinden seraların tespitini yapmak.

11. 5.6. Nitrat kirliliğinin tespit ve izlenmesi

12. İlimizde 3 adet yerüstü, 92 adet yeraltı numune istasyonu bulunmaktadır. 2025 yılı içerisinde üçer aylık periyotlar (Ocak, Nisan, Temmuz, Ekim) halinde su numuneleri alınmış ve numune alım esnasında sıcaklık ölçülürken laboratuvar ortamında ise Nitrat (NO_3), Ortofosfat ($P0_4$), Toplam Azot, Toplam Fosfor analizleri yapılmıştır. Nitrat Direktifinin Uygulanması Projesi kapsamında analiz işlemleri İl Müdürlüğü Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şubesindeki laboratuvar ortamında yürütülmektedir.

13. 2025 yılı içerisinde toplam 95 adet istasyondan, 380 adet su numunesi alınmış ve 423 adet analiz ve ölçüm gerçekleştirilmiştir. Ölçümler sonucunda Yapılan bu analizlerde 20 yer altı su istasyonunda nitrat miktarı kabul edilebilir değerlerin üzerinde bulunmuştur, Nitrat miktarı kabul edilebilir değerlerin (50 mg/lt) üzerinde çıkan bu istasyonların bulunduğu Mahalle Muhtarlıklarına yer altı sularının içilmemesi konusunda uyarılar yapılmıştır.

14. 5.7. Tarım arazileri mülkiyet devri çalışmaları

1. Tarım Arazileri Yönetim Sistemi (TAY PORTAL)tarım arazilerinin mülkiyet devrine ilişkin işlemlerimiz Bakanlığımız ile Tapu kadastro Genel Müdürlüğü arasında online olarak yapılması sağlanmaktadır.

2. 2025 yılında ilimize ait arazi satış işlemlerine 804 adet müracaat yapılmış olup, ayrıca EBYS üzerinden de 450 adet müracaata cevap yazılmıştır.

15. 5.8. Su verimliliği ve İl Su Kurullarının faaliyetleri

Ülkemizde değişen iklime uyum sağlanması, su kaynaklarının kalite ve miktar açısından korunması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanmasına ilişkin çözüm yollarının ve kaydedilen gelişmelerin katılımcı ve çok paydaşlı şekilde değerlendirilmesi, politika, strateji eylem planlarının oluşturularak uygulanması ile konuya ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla, toplumun her kademesinden su kullanıcı gruplarını kapsayacak şekilde Sayın Emine ERDOĞAN

Hanımefendinin himayelerinde ve Bakanlığımız koordinasyonunda 31 Ocak 2023 tarihinde Ulusal Su Verimliliği Seferberliği başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında belediyelerimiz, çiftçilerimiz, sanayicilerimiz, ilgili seferberliği kurum/kuruluşlarımız kadar bireysel su kullanıcılarına da önemli sorumluluklar düşmektedir. Bireysel olarak uygulanacak tedbirler neticesinde binalarda su kullanımlarında %25 tasarruf sağlanması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda İl Müdürlüğümüzce ilimizdeki tüm kamu kurumlarına, “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişleri dijital ortamda ulaştırdık. yapılan çalışmaların 3 aylık periyotlarla takibi sağlanmaktadır.

İl Müdürlüğümüzce ilimizdeki tüm kamu kurumlarına, Su Seferberliği ve Fırat-Dicle 1. Alt Havza Su Kurulu Kararı Uygulanmak üzere iletilmiştir.

Aynı şekilde ilimizdeki, Bakanlık teşkilatına bağlı, 13 ilçe müdürlüğümüze “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği ve “Kamu Kurumları Hizmet Binalarında Su Verimliliği Uygulamaları” afişlerinin dağıtımını yapılmıştır.

Tüm Belediyelere Peyzaj alanlarında kurakçıl peyzaj uygulamalarının yapılmasının önemi yazılı olarak bildirildi.

16. 5.9. Yıl içerisinde Şube Müdürlüğünün yapmış olduğu diğer hizmetlere ilişkin açıklamalar

ARAZİ İADE İŞLEMLERİ

2013 yılında 3083 sayılı Kanuna eklenen Geçici 5. Madde kanunlaşmıştır. Bu kanun ile arazi alaçağı olan maliklere iade öngörülmüştür. Yapılan müracaatlar çerçevesinde 229 malike (217 hak sahibi+12 Mahkeme Kararı) kişi haksahibi olarak belirlenmiştir. Bu maliklerden 148 adetine (103 kişi tamamen bitmiş durumda olup, toplam iade edilen arazi miktarı 99.566,83 dekadır. 45 maliğinde kısmen iade çalışması yapılmış olup iade edilen arazi miktarı 25.713,74 dekadır.) Bu güne kadar TOPLAM 125.280,57 dekar arazi iadesi yapılmıştır. Arazi iade çalışmaları Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü nezdinde kurulan komisyonlar tarafından değerlendirilmektedir. Hak sahiplerine ait dosya arşivleri ve araziler ilimizde olmasından dolayı sekreteryası İl Müdürlüğümüz Teknik personelleri tarafından yapılmaktadır. 2025 yılında toplam iki kişinin arazi iade işlemleri tamamlanmıştır. Ayrıca gerek arazi sahipleri gerekse arazi kullanıcıları tarafından mahkemeler nezdinde açılan davaların takibi savunması tarafımızca, hukuk birimi aracılığıyla yapılmaktadır.

KİRALAMA İŞLEMLERİ

2024-2025 Kiralama dönemi 17 aralık 2025 de başlamış olup 726 mahallede 20.621 parselde 610.998 dekar arazi 12.301 çiftçiye kiralanarak toplam 231.595.716,83 tl gelir sağlanmıştır.

2025 Yılı içerisinde 5403 Sayılı Kanunun 13. Ve 14. Maddesi kapsamında

Toplam 140 adet Başvuru gelmiştir.

Bu başvurularından

81 adet Tarımsal amaçlı yapı

59 adet ise Tarım dışı başvurudur.

Toplam 60 adet başvuru için Kurum Görüşümüz olumlu sonuçlanmış bunların

24 adet tarımsal amaçlı olumlu

36 adet tarım dışı amaçlı olumlu

Toplam 8 adet başvuru Red edilmiş olup 6 adet başvuru İade edilmiştir.

24 adet başvurunun ise iş ve işlemleri devam etmektedir.

2025 Yılı içerisinde 5403 Sayılı Kanunun 21 Maddesi kapsamında

175 Adet kaçak yapı ile ilgili idari yaptırım kararı uygulanmış olup toplam kesilen para cezası 23.830.562 TL dir.

1. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

5.1. Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP)

Ekonomik Yatırımlar

2025 yılı itibarı ile Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP) kapsamında 43 proje başvurusu alınmış ve 14 proje onaylanmış 6 tanesi ile hibe sözleşmesi imzalanmıştır.

KKYDP kapsamında geçmiş yıllara ait verilen projelere ait 26 denetim yapılmıştır.

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında yapılan başvuruların niteliği;

- 3 Adet Yeni Yatırım Projesi (Büyükbaş Besi)
- 1 Adet Tamamlama Projesi (Bulgur İşleme-Paketleme)
- 1 Adet Kapasite Artırım Projesi (Süt Fabrikası-Ayran Dolum Tesisi)
- 1 Adet Teknolojik Yenileme ve Modernizasyon Projesi'dir.(Mısır Kurutma da Çelik Silo

2025 yılı itibarı ile KKYDP kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 6 projenin hibe tutarı 48.117.036,00 TL'dir.

Altyapı Yatırımları

KKYDP kapsamında makine ekipman alımına yönelik 8 tane başvuru alınmış olup, başvurusu kabul edilen proje bulunmamaktadır.

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi

2025 Yılı İtibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında 91 başvuru alınmış ve 70 proje yatırıma dönüştürülmüştür.

2025 Yılı İtibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalan 70 projenin konusu;

- 27 adet damlama sulama projesi
- 43 adet yağmurlama sulama sistemi projesi

2025 yılı itibarı ile Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesi imzalanan 9.252.160,59 TL hibe destek tutarlı 70 proje ile 8140,97 dekarlık alan modern sulama sistemine kavuşturulmuştur.

- Bireysel Sulama Sistemleri kapsamında geçmiş yıllara ait verilen projelere dair 72 denetim yapılmıştır.

5.2. Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif)

İlimizde 5200 sayılı kanun kapsamında 4 tane Süt Üreticileri Birliği, 2 tane Bal Üreticileri Birliği, 2 tane Kırmızı Et Üreticileri Birliği, 2 tane Antepfıstığı üretici Birliği, 1 tane Yemeklik Dane Baklagiller Üretici Birliği ve 1 tane Su Ürünleri Yetiştiricileri Üreticileri Birliği olmak üzere toplamda 12 tane üretici birliği kurulmuş olup üretici birliklerinin üye sayısı 448'dir.

İlimizde Arı Yetiştiricileri Birliği, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiriciler Birliği ve Damızlık Sığır Yetiştiriciler birliği olmak üzere 3 tane yetiştirici birliği, 2 tane de Bölgesel Kooperatif Birliği faaliyet göstermektedir. (Şanlıurfa-Gaziantep ve Kilis Bölgesi Hayvancılık Kooperatif Birliği (Şanlıurfa-Mardin) Bölgesi Tarım Kooperatifleri Birliği.)

(Ayrıca 11 adet Ziraat odası mevcut olup toplam üye sayısı 61.440'dir.)

Tablo 20: ŞANLIURFA İli Tarımsal Örgütlerin Dağılımı

Örgüt türü	Sayısı
Tarımsal kalkınma kooperatifi	111
Su Ürünleri kooperatifi	5
Kooperatif bölge birliği	2
Yetiştirici birliği	3
Tarımsal üretici birliği	12
Kadın Kooperatif Sayısı	5
Toplam	138

2025 yılı içerisinde 67 adet kooperatif ve birliğin genel kurul iş ve işlemleri takibi yapılmıştır.

Bakanlığımız tarafından tahsis edilen kredilerle proje uygulayan tarımsal amaçlı kooperatifler ve KASDP (Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi) kapsamında proje uygulayan kooperatif ve ortaklarına ait kredilerin geri dönüşlerinin takibi Müdürlüğümüzce yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından kullanılan kredilerin takibi Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

2025 yılı içerisinde 2 tane kooperatifte 49 katılımcıya eğitim verilmiştir.

5.3. Diğer Faaliyetler

1.4.Kırsalda Bereket projesi kapsamında ilimizde toplam 4092 başvurudan 57 Asil ve 86 Yedek olmak üzere 143 Hak sahibi belirlenmiştir. Güncel olarak teslimi yapılan hak sahibi 2 kişi olup toplamda 45 Angus ırkı gebe düve teslim edilmiştir. Teslimi yapılan düvelerden doğan 12 buzağının kontrolleri yapılmış, işletme düve tespitleri yapılarak aylık yem desteği icmalleri düzenlenmiştir.

1.5.Uzman Eller Projesi kapsamında yatırıma dönüşen 42 proje kontrolü yapılmıştır.

1.6. Ortak Tarım Politikası Ağı

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Ortak Tarım Politikası (OTP) Ağı Ülkemiz 26 Bölge Koordinatörlüğü kurulmuştur,

Şanlıurfa İlimiz Bölge Koordinatörlüğü olup Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır ve Batman illerimizi kapsamaktadır.

Bu İllerimiz Bölgesel Kalkınma Strateji belgesinin ilk taslağını kilit paydaşların katkılarıyla

hazırlanarak Bakanlığımıza sunulmuştur.

Hazırlanan ilk taslağın incelenmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve daha fazla yerel paydaşın (kamu görevlisi, uzman, araştırmacı/akademisyen, üretici, birlik/kooperatif başkanı vb.) sürece dâhil edilmesi için 27 Kasım 2025 Bakanlık uzmanları moderatörlüğün de çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirildi.

Akabinde 3-4 Aralık 2025 tarihinde Ankara'da Ortak Tarım Politikası Ağı İzleme-Değerlendirme Komite Toplantısı gerçekleştirildi.

İzleme- Değerlendirme Komisyonu Toplantısına,

Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır ve Batman İllerimizin Tarım ve Orman İl Müdürleri,

Şanlıurfa Ticaret Borsası Başkanı,

Şanlıurfa Damızlık Koyun-Keçi Birliği Başkanı,

Hilvan Ziraat Odası Başkanı,

Diyarbakır Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği Başkanı,

TKDK Şanlıurfa İl Koordinatörü,

Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şubesinden Ziraat Mühendisi katılım sağladılar.

Bölgemizdeki tarım, hayvancılık, gıda ve ilintili diğer sektörlerin gelişimi için önemli bir fırsat olarak nitelendirilen Bölgesel Kalkınma Stratejisi son hali verildikten sonra uygulamaya konacaktır.

Yıl içerisinde Şube Müdürlüğünün yapmış olduğu diğer hizmetlere ilişkin açıklamalar konu bazında bu başlık altında yazılacaktır.

Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

Eğitim ve yayım faaliyetleri olarak 39 çiftçi toplantısı yapıp 1544 çiftçiye eğitim verilmiştir. 3 çiftçi kursu yapıp 50 çiftçiye eğitim verilmiştir. 150 kişinin katılım sağladığı 1 panel gerçekleştirilmiştir. 1 adet inceleme gezisi yapıp 22 çiftçi katılım sağlamıştır.

Lider çocuk tarım kampı yapılmış 27 öğrenci tarım kredi kooperatifleri el battani bilim merkezi ve jokey kulübüne gezi düzenlenmiştir. Şanlıurfa tarım fuarına katılım sağlanıp 4 günde 5 bin kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

17. 2025 yılında tarım ürünleri maliyet sisteminde 13 ilçemizde 15 farklı üründe maliyet hesaplamaları her ilçe için ayrı ayrı yapılmıştır.

Şube müdürlüğü tarafından istatistik bilgi sistemine (hayvancılık, bitkisel üretim, tarım alet makine istatistikleri) girilen veri sayısı 4403. Şube müdürlüğü tarafından istatistik bilgi sistemine veri girişi yapılan (hayvancılık, bitkisel üretim, tarım alet makine istatistikleri) kontrol sayısı 4403. Şube müdürlüğü tarafından tüfis harici fiyat takibi kapsamında giriş işlemi yapılan gün sayısı 365. Şube müdürlüğü tarafından tüfis veri girişi kontrolü amacıyla giriş işlemi yapılan gün sayısı 104.

ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI (ÇMVA) DESTEĞİ

ÇMVA çiftçilerimizin karşılaştırma yapabilmesi ve karlılıklarını arttırabilmesi için çiftçinin kendi işletmesindeki bütün gelir ve giderini kayıt altına alıp daha sonra teknik personeller tarafından sisteme aktarılmasıdır.

ÇMVA sistemine katılan çiftçiye sağladığı faydaların yanı sıra, kayıtlı verilerin araştırmalarda ve tarım politikalarının belirlenmesinde de kullanılabilir. Üreticimiz ülkemizdeki ve bölgemizdeki kendi işletmesine benzeyen diğer işletmelerle, kendi işletmesini kıyaslama imkânı bulabileceğini, Sisteme kayıtlı olan çiftçilerimizin, işletmesinin karlılığını arttırmak için uygulamalarını değerlendirebilir ve gübre kullanımı, kimyasal ilaç uygulaması, işletmede yetiştirilen ürünler gibi konularda maliyetleri izleyebilir, böylece işletmenin gelecekteki faaliyetlerini daha iyi planlayabilir duruma gelecektir.

ÇMVA'daki iş ve işlemler Bakanlığımızın 22 Ocak 2009/27118 Sayılı Yönetmeliğine göre yapılmaktadır.

İlimizde 137 gönüllü çiftçimiz; teknik personeller tarafından, yılda 3 kez yerinde ziyaret edilmekte ve birebir görüşmeler yapılarak kayıtları tutulmaktadır.

Bakanlığımızın ÇMVA sistemine kayıtlı işletmelere yıllara göre verdiği Destek Miktarları

<i>Destek Yılı</i>	<i>Tebliğ No</i>	<i>Toplam İşletme Sayısı</i>	<i>ÇMVA Katılım Destek Primi (TL)</i>	<i>Toplam (TL)</i>
2024	2024/32769	137	1500	137.000

2024 yılında 137 işletme ile anket çalışmaları tamamlanmış, destek ödemesi yapılmıştır.

2025 yılında 137 işletme ile katılım anlaşması imzalanmış olup, anket çalışmaları devam etmektedir.

Cimer ile ilgili durum

BAŞVURU TİPİ	KURUMA GELEN BAŞVURU SAYISI
BELİRTİLMEMİŞ	8
BİLGİ EDİNME HAKKI	28
GÖRÜŞ ÖNERİ	21
İSTEK	185
ŞİKAYET	702
TEŞEKKÜR	2
TOPLAM	941

18. İklim Değişikliği ve Sulamanın Etkinliğinin Artırılması Programı kapsamında 45 Bin TL bütçesi tahsis edilmiştir. 24.10.2025 tarihinde Halfeti ilçesinden 16 üretici GAP Araştırma Enstitüsü Talat Demirören istasyonuna götürülerek teknik gezi düzenlendi. Yine Bu kapsamda Halfeti ilçemizde 26 Kasım 2025 te Eğitim toplantısı yapıldı 40 üreticimiz katıldı.

17.03.2025-20.03.2025 tarihlerinde Harran İlçemizde 30 üreticimize Halk Eğitim Merkezi ile işbirliği yapılarak tarımsal kuraklık eğitimi verildi .Bu kapsamda 6 Eğitim toplantısı 121 Erkek 84 kadın katılmıştır.

Pamukta Sulamanın Etkinliğinin Arttırılması Programı kapsamında 75 Bin TL bütçe tahsis edilmiştir. 23 Aralık tarihine kadar 10 adet eğitim düzenlenmiş olup toplamda 312 üreticimiz katılmıştır.1 panel GAPTAEM 'de düzenlendi 400 kişi katıldı.

Su tasarrufu kapsamında 3 toplantı 88 kadın ve 51 Erkek katılmıştır.

Valilik genelgesi kapsamında cazibe sulamanın yapıldığı bölgelerde suda boğulmanın tehlikeleri üzerinde 10 tane eğitimde toplamda 300 çiftçiye eğitim verildi.

İlimizde 2025 yılı içerisinde; Bozova,Birecik, Halfeti, Hilvan ve Siverek İlçelerinde 02.05.2025-13.05.2025 tarihlerinde Meydana Gelen Dolu Yağışı sebebiyle Cumhurbaşkanlığı Acil Destek Giderleri tertibinden gelen 20.000.000,00 TL Yardım-Desteğinin Çiftçilerimize Dağıtımı Yapılmıştır.

İlimizde 11.04.2025 tarihinde Meydana Gelen Don Afeti İle İlgili Çalışmalar Sistem Üzerinden Yapılmış Olup Tarım ve Orman Bakanlığımız Tarafından 40 Çiftçimize Toplam 13.110.0,34,70 TL Ödeme Yapılmıştır.

İlimizde 2025 Yılında Meydana Gelen Kuraklık sebebiyle İl Hasar tespit Komisyonu Karar almış ve Cumhurbaşkanlığı Acil Destek Giderleri tertibinden 2.355.848.862,70 TL Yardım-Destek talebinde bulunmuştur.

TABİ AFET SEBEBİYLE BORÇ ERTELEMESİ KARARI ALINAN ÇİFTÇİ SAYISI

İLÇELER	2022	2023	2024	2025
BOZOVA	0	0	162	970
BİRECİK	0	7	307	682
EYYUBİYE	51	86	0	706
HALFETİ	0	0	67	205
HALİLİYE	661	171	45	1571
HARRAN	0	12	4	171
HİLVAN	314	64	172	1421

KARAKÖPRÜ	0	0	1.945	1192
SİVEREK	552	138	0	53
VİRANŞEHİR	101	9	0	1665
TOPLAM	2.277	487	2.702	8.636

Tarım Sigortalarını Çiftçilere tanıtmak ve bilgilendirmek üzere her ilçe müdürlüğümüzden bir veteriner hekim ve bir ziraat mühendisi görevlendirilmiş olup görevlendirilen personellerimize TARSİM Bölge Müdürlüğümüz ile 13 ilçemizde tanıtım ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Tablo 21: İlimizdeki Tarım Sigortaları Verileri (01.01.2025 – 06.11.2025)

İLÇE	POLİÇE SAYISI	SİGORTA ETTİREN PRİM	DESTEK PRİM	TOPLAM PRİM	SİGORTA BEDELİ	SİGORTALI ALAN	B.BAŞ HAYVAN SAYISI (ADET)	K.BAŞ HAYVAN SAYISI (ADET)
AKÇAKALE	3.333	11.103.182	11.139.663	22.242.846	1.335.023.466	121.480	2.455	9.374
BOZOVA	1.146	9.147.779	9.330.074	18.477.854	696.076.685	23.582	2.092	11.221
BİRECİK	881	8.771.402	9.255.725	18.027.127	746.340.477	14.641	1.729	43.503
CEYLANPINAR	1.662	9.413.567	9.423.634	18.837.200	1.033.007.755	74.718	667	41.226
EYYÜBİYE	3.544	18.935.776	20.262.046	39.197.822	3.358.453.146	133.224	24.169	27.291
HALFETİ	561	5.744.576	5.840.808	11.585.384	343.041.755	6.374	1.105	31.706
HALİLİYE	5.157	18.299.988	21.749.083	40.049.072	2.456.858.557	152.772	6.843	74.379
HARRAN	3.048	8.405.561	8.410.021	16.815.582	1.071.163.929	109.509	1.393	5.450
HİLVAN	2.120	11.954.597	14.287.946	26.242.542	926.722.010	89.033	2.654	15.262
KARAKÖPRÜ	1.791	11.017.608	11.864.480	22.882.087	866.127.371	53.812	2.973	17.256
SURUÇ	3.958	11.386.964	11.465.033	22.851.998	1.084.643.176	90.261	771	6.923
SİVEREK	3.904	28.928.031	32.926.544	61.854.575	5.425.975.055	194.807	29.876	318.554
VİRANŞEHİR	5.159	27.712.629	28.231.818	55.944.447	4.486.438.164	221.405	13.653	156.281
TOPLAM	36.264	180.821.660	194.186.875	375.008.535	23.829.871.546	1.285.618	90.380	758.426

Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

8.1. Çayır Mera ve Yem Bitkileri

Tarımsal yapı içerisinde önemli bir paya sahip büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığı destekler yapıdaki tarımsal faaliyetler yanında ilimizde 393.431,54 hektarlık çayır mera varlığı ile ülkemiz çayır mera varlığının yaklaşık % 3.02'sini bünyesinde barındırmaktadır.

8.2. Çayır Mera ve Yem Bitkileri Projeleri

2025 yılında Bakanlığımızca yürütülen meralar yeniden can buluyor projesi kapsamında 4 mahallede toplam 55.500 adet tuz çalısı dikimi yapılarak kontrol ve izleme çalışmaları yürütülmektedir.

8.3. Tespit, Tahdit Ve Tahsis Çalışmaları

İlimizde 2025 yılında 83 mahallede 48.770,57 hektar alanda mera tespit tahdit çalışması tamamlanmış ve tahsis çalışmaları devam etmektedir.

Şanlıurfa İli Mera Tespit, Tahdit, Tahsis Çalışmaları

Yıllar	Tespit		Tahdit		Tahsis	
	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)	Köy Sayısı	Yüzölçümü (ha)
1999-2023	1461	333.287,50	1461	333.287,50	1461	333.287,50
2024	83	48.770,57	83	48.770,57	1	12.962,90

8.4. Mera Islah Çalışmaları

İlimizde mera alanlarının ıslah çalışması kapsamında 6 mahallede 21.619,60 hektarlık alanda ıslah çalışması yürütülmüştür. Çalışma kapsamında tüm mahallelerde otlatma planı ayrıca meralara 5 adet gölgelik ve 1 adet su kuyusu kurulmuştur.

8.5. Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep Ve Sonuçları

İlimizde 2025 yılında 26 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş ve 1.554,91 hektarlık mera alanı için tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

İlimizde 2025 yılında 12 mahallede 5.718,84 hektarlık alanda arazi toplulaştırma işlemi tamamlanmıştır.

İlimizde 2025 yılında 1.095,40 hektarlık tescil harici alanın Hazine adına tescil edilmesi işlemleri tamamlanmıştır.

1999-2024 yılları arasında 6.902,50 hektarlık mera alanında tahsis amacı değişikliği yapılmıştır.

8.6. Diğer Faaliyetler

İlimizde 2025 yılında mera işgalleri ile ilgili 154 adet şikayet dilekçesi gelmiş ve bu dilekçeler kaymakamlıklara 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlem yapılması için gönderilmiştir.

İlimizde 2025 yılında CİMER üzerinden gelen mera alanları ile ilgili 136 başvuru ve şikayet kanun ve mevzuat çerçevesinde cevaplanmıştır.

İlimizde 2025 yılında mahkemelerden gelen davaya konu olan taşınmazların mera kaydının bulunup bulunmadığı ile ilgili 308 adet yazıya cevap verilmiştir.

İlimizde 2025 yılında İl dışından gelen 4 hayvan göçer işletmesine kış mevsimini (Kasım-Mart) geçirmeleri için mera alanında yer verilmiştir.

Çayır-mera iş ve işlemlerine yönelik 462 adet kurum görüşü düzenlenmiştir.

İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Tablo 22 ŞANLIURFA İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	378,315,700,63	378,096,581,81	%99,5
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	50,178,183,64	50,057,901,09	%99,5
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri			
05- Cari Transferler			
06- Sermaye Giderleri			
Toplam			

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

Aşağıda fikir vermesi açısından örnek bir metine yer verilmiştir. Aynı metnin kullanılmaması ve her İl Müdürlüğünün kendi çalışma alanlarına göre bu metni yeniden oluşturması gerekmektedir.

Sayıştay Başkanlığının 2024 yılında gerçekleştirdiği 2023 yılı hesap dönemine ilişkin denetim sonucu düzenlenen 2023 Yılı Denetim Raporu'nda ... genel bütçe, ... döner sermaye olmak üzere toplamdüzenlilik denetim bulgusuna, raporda yer verilmemekle birlikte izlemeye alınan ...genel bütçe bulgusuna yer verilmiştir. Söz konusu denetim sonucunda tespit edilen bulgulara ilişkin olarak Bakanlık birimlerinde gerekli çalışmalar yapılmakta olup performans denetim bulgusu bulunmamaktadır.

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı sorumluluklarının bilincinde, güvenilir, sonuç odaklı, performansını her geçen gün artırmaya istekli ve bunun için çaba harcayan, en önemlisi gücünü üreticilerden tüketicilere kadar uzanan büyük bir paydaş kitlesinden alan köklü bir kurum olarak tüm çalışanlarıyla ve sektördeki tüm paydaşlarla dayanışma içindedir.

Bakanlığımız, Cumhurbaşkanlığı 1 No.lu Kararnamesi çerçevesinde 20 hizmet birimi, 5 bağlı, 6 ilgili kuruluş, 162 kuruluş müdürlüğü ile 81 il ve 922 ilçede teşkilatlanmış güçlü bir kurumdur. Özellikle uygulama ve araştırma birimlerinde çalışma konularında uzmanlaşmış personel istihdam edilmesini benimsemektedir. Çalışanların sürekli gelişimine önem verilir ve bunu destekleyici faaliyetler teşvik edilir. Bu amaçla personelimiz, yurtiçi ve yurtdışı eğitimlerle yetkinlik ve yeterliliklerinin artırılması için desteklenmektedir.

Bakanlık hizmetlerinin kolay ve etkin yoldan hızlı, güvenli, kesintisiz, kaliteli ve tek merkezden, kullanıcıların en basit ve masrafsız şekilde yararlanabileceği şekilde verilebilmesi için e-Devlet sistemi üzerinden hizmetler sunulmaktadır. Elektronik ortamda sunulan hizmet sayısının artırılması çalışmaları devam etmektedir.

Üstünlükler

- Köklü ve yaygın teşkilat yapısı
- Tarım ve ormancılık alanında verilen destekler
- Farklı disiplinlerde eğitime sahip uzman insan kaynağı
- Deneyimli, işine sahip çıkan ve özverili çalışanlara sahip olması
- Geniş paydaş kitlesi ile iş birliği
- Eğitim ve yayım faaliyetleri
- Bilgi ve teknoloji altyapısı
- Mevzuat altyapısının güçlü olması
- Uluslararası ilişkilerde güçlü bağlar

Zayıflıklar

- Veri üretimi, elde edilmesi ve yönetimi konusundaki çalışmaların tamamlanmamış olması
- Üretici örgütlülüğünün ve örgüt kapasitelerinin yeterli düzeyde olmaması
- Belirlenen tarımsal politikalarının ve stratejik planların uygulanmasını güçleştiren dünyada ve bölgemizde yaşanan jeopolitik, ekonomik ve sosyal olaylar
- Çiftçiliğin toplumda itibar ve eğitim açısından dezavantajlı meslekler arasında yer alması
- Kanuni düzenlemelerdeki güncelleme ihtiyacı
- Bilgi kirliliğine açık bir alan olması
- Veri tabanları yazılım ve donanımlarının yenilenmesinde yaşanan aksaklıklar
- Sosyal tesis ve imkânların eksikliği

Bakanlığımız tüm paydaşlarla birlikte kamu kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanmak suretiyle üreticilerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın refahını artırmaya yönelik politika ve uygulamalara devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemiyle birlikte toprak, su, mera, orman gibi sektörün tüm üretim kaynakları tek elde toplanarak bütüncül bir yönetim anlayışına geçilmiş ve politika uygulamalarının etkinliği artırılmıştır.

Stratejik Plan uygulama dönemi, ilgili mevzuat çerçevesinde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması esasına dayalı olarak şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışla sürdürülmektedir.

Bakanlığımız 2024 yılı İdare Faaliyet Raporu performans esaslı program bütçeye uygun olarak hazırlanmıştır. Raporda bilgileri yer alan tüm faaliyetler, önceki yıllarda olduğu gibi anılan yıl içerisinde de kamuda stratejik yönetim sürecinin çerçevesini çizen yasal düzenlemelere uygun olarak kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Raporun oluşturulması aşamasında tüm birimlerimizin karar alma süreçlerine katılım sağladığı bu durumun Bakanlık hedeflerine ulaşma konusunda başarıyı artırdığı değerlendirilmektedir.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Tarımsal üretimi etkileyen koşulların hızla değiştiği ve gıdaya olan talebin arttığı bu yeni dönemde, Türkiye Yüzyılına uygun bir vizyon ile yapısal değişimleri üreticilerimize aktarmak için; personelimizin üreticinin yanı başında olabilmeleri amacıyla mesaisinin önemli bir kısmını alan bürokratik iş ve işlemleri azaltmak için yeni uygulamaları devreye alacağız.

Bu kapsamda,

- Yapay zekâ ve uydu görüntülemeye dayalı karar destek sistemleri uygulamaya alınacaktır.
- Yapay zekâ destekli ürün doğrulama ve rekolte tahmini çalışmaları sürdürülecektir.
- ÇKS'ye veri giriş işlemlerinin Ziraat Odaları tarafından yapılmasına yönelik pilot uygulama başlatılacaktır.

Tarım politikaları suyun miktar ve kalitesine göre belirlenecek, marjinal suların sulamada kullanılma olanakları araştırılacaktır. Kuraklık tahmini ve erken uyarı sistemi ile sayısal hava tahminleri kullanılarak kuraklık uyarıları yapılacaktır.

Korunan ova sayısının artırılması, tarım arazilerinin korunması, amacına uygun kullanımı ve sulanma imkânlarının artırılması çalışmalarına devam edilecektir.

Girişimcilerimizi üreticilerimizle buluşturmak ve üretime ivme kazandırmak için;

- Alt yapısı tamamlanan 9 yeni OTB ile sayı 14'den 23'e çıkarılacak,
- 5 adet OTB'nin alt yapı inşaatlarına başlanacak,
- 5 adet yeni OTB'nin yer seçimi işlemleri tamamlanarak tüzel kişilik kazandırılacak,
- Dünyanın en büyük jeotermal kaynaklı sera OTB'si olan Balıkesir Gönen Sera OTB'nin alt yapı inşaatlarına başlanacaktır.

V) EK TABLOLAR

Tablo 23: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Hizmet Binası	4760,41	1986	(Hazine, Hükümet Konağı, Belediye, Ticaret Borsası, Kiralama vs.)
	Lojman	120	1986	Reform Genel Müd.
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Akçakale İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1237,58	2024	Yeni
	Hizmet Binası	994,67	1968	Hazine (Eski bina)
	Lojman	100	1968	Hazine
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Birecik İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	3063	1985	Hazine
	Lojman		1985	Hazine (9 Adet)
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo23: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Bozova İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2038,7	1984	Hazine
	Lojman			
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Hilvan İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	3748	2022	Hazine
	Hizmet Binası			
	Lojman	679	1992	6 adet yıkım kararı var
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Eyyübiye İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2038	1995	Hazine
	Lojman	110	1995	Hazine
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 23: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
C.Pınar İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1687,14	1985	Hazine
	Lojman	90	1985	4 adet Hazine
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Halfeti İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2189,79	2017	Hazine
	Lojman			
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
	Eğitim tesisi	1740	1984	Hazine
				
Harran İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	6034,08	2012	Hazine
	Hizmet binası	1843	1984	Eski bina
	Lojman	85	1984	6 adet
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 23: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Siverek İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	641	1992	(Hazine
	Lojman			
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Suruç İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1300	1987	Hazine
	Lojman	750	1987	Hazine
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				
Viranşehir İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2149	1977	Hazine
	Lojman	100	1977	Hazine
	Misafirhane			
	Kreş			
	Spor Tesisi			
	Kafeterya			
				
				

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 8: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Eyyübiye İlçe Müdürlüğü			4	1	5
Haliliye İlçe Müdürlüğü	2007	1	5		6
Karaköprü İlçe Müdürlüğü	2011	1	3		4
Akçakale İlçe Müdürlüğü	2007-2010	2	3		5
Birecik İlçe Müdürlüğü	2001-2004	2	3		5
Bozova İlçe Müdürlüğü			3		3
C.Pınar İlçe Müdürlüğü	2007	1	2		3
Hilvan İlçe Müdürlüğü	2006	1	4		5
Halfeti İlçe Müdürlüğü			2		2

Tablo 9: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
Harran İlçe Müdürlüğü			3		3
V.Şehir İlçe Müdürlüğü	1999-1991-1991	3	3		6
Suruç İlçe Müdürlüğü	2000-2007	2	2		4
Siverek İlçe Müdürlüğü	2009-2009-1999	3	3		6

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 10: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi
Masaüstü Bilgisayar	333									
Dizüstü Bilgisayar	107									
Tablet Bilgisayar	8									
Yazıcı	243									
Faks	2									
Fotokopi Makinesi	11									
Projeksiyon Cihazı	5									
Tarayıcı	9									

Telefon	160									
Modem	1									
Fotoğraf Makinesi	8									
Kamera	2									
Video	6									
Yazılım Lisansı										
Dron										

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TK109YS)

Tablo 11: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı

ÜNVAN	Merkez	Eyyübiye	K.Köprü	Haliliye	Hilvan	Bozova	Siverek	V.Şehir	C.Pınar	Harran
İl Müdürü	1									
İl Müdür Yardımcısı	4									
Şube Müdürü	2									
İlçe Müdürü		1	1	1		1	1		1	
AVH	3									
GİH	13			1	1	1	1	2	1	
THS	215	30	39	34	19	16	27	15	12	9
SHS	42	20	14	20	12	7	21	8	4	5
YHS	7		1	1	2		1			
4/B Sözleşmeli	10	8	2	6	1	6	5	8	7	9
İşçi Hizmet Alımı (Şoför vb.)	69	3	5	7	2	5	11	2	1	3
	2									
Toplam	367	62	62	70	37	36	67	35	27	26

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

Tablo 12: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı

ÜN VAN	A.Kale	Suruç	Birecik	Halfeti	...İlçesi	 İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi	...İlçesi
İl Müdürü										
İl Müdür Yardımcısı										
Şube Müdürü										
İlçe Müdürü			1							
AVH										
GİH		3	2							
THS	5	12	19	14						
SHS	7	11	11	6						
YHS	1		1							
4/B Sözleşmeli	6	3	2	4						
İşçi	3	2	5	3						
Hizmet Alımı (Şoför vb.)				1						
Toplam	22	31	41	28						

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

www.tarimorman.gov.tr

/tctarim

/tarimgovtr

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
ŞANLIURFA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ**

Adres:

Şanlıurfa Tarım ve Orman İl Müdürlüğü İmambakır Mahallesi 702. Sokak No: 6
Haliliye/Şanlıurfa